

Podsumowanie sytuacji finansowej Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w pierwszym półroczu 2024 r.

Warszawa 2024

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

**Podsumowanie sytuacji finansowej Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
w pierwszym półroczu 2024 r.**

Opracowanie tekstu: Wydział Planowania w Departamencie Finansów

Opracowanie graficzne: Departament Zarządzania Dokumentacją i Poligrafią

Wydawca

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

ul. Szamocka 3, 5

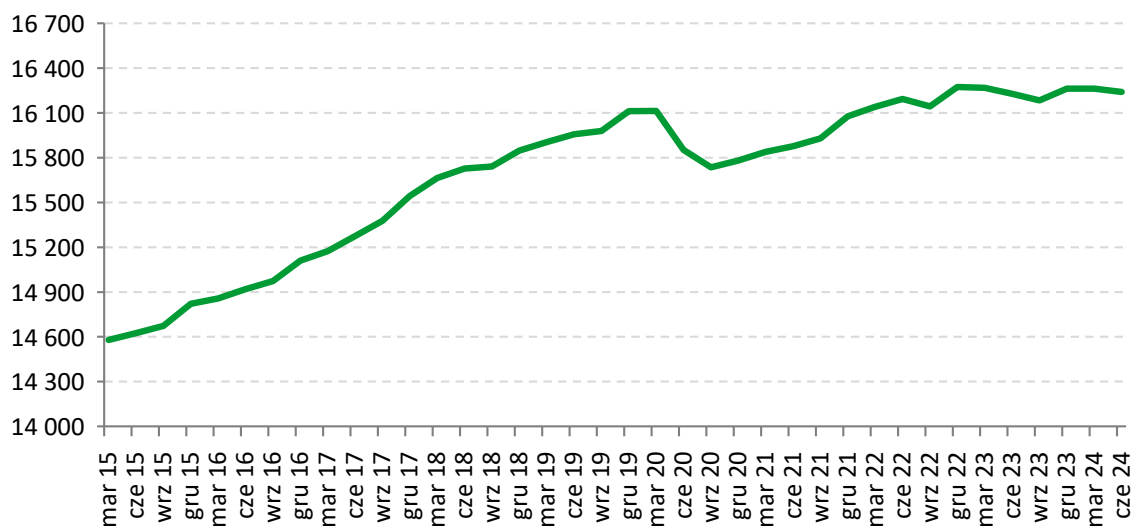
01-748 Warszawa

Podsumowanie sytuacji finansowej Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w pierwszym półroczu 2024 r.

Korzystna sytuacja na rynku pracy w pierwszym półroczu 2024 r. przełożyła się na stabilną sytuację finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Parametry kluczowe z punktu widzenia przychodów FUS ukształtowały się następująco: przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 11,7% r/r, stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec czerwca br. wyniosła 4,9% (w skali roku obniżyła się o 0,2 p.p.), a przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było niższe o 0,4% od notowanego rok wcześniej.

Liczba osób objętych ubezpieczeniami emerytalno-rentowymi na koniec czerwca br. wyniosła 16 240,5 tys.¹ i była o 12,3 tys. większa niż rok wcześniej. Najliczniejszą grupę ubezpieczonych stanowili pracownicy (71,2%), a w dalszej kolejności osoby prowadzące działalność gospodarczą i osoby z nimi współpracujące (11,0%) oraz osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia, agencyjnej lub o świadczenie usług (8,3%).

Wykres 1. Liczba ubezpieczonych w ZUS (w tys. osób)

W ogólnej liczbie ubezpieczonych 7,1% osób posiadało obywatelstwo inne niż polskie. Na koniec czerwca br. w ZUS było zarejestrowanych ponad 1 160,1 tys. obcokrajowców², co oznacza wzrost o 6,0% w stosunku do stanu na koniec czerwca 2023 r. W liczbie tej 58,4% osób było pracownikami, 36,4% – zleceniobiorcami, a pozostali byli objęci innymi formami zatrudnienia.

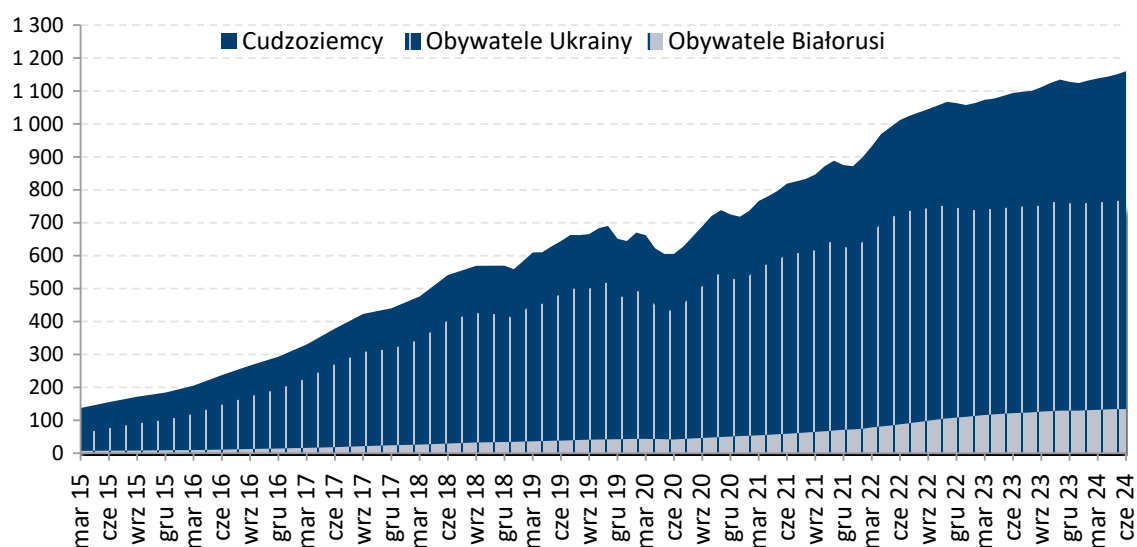
¹ Ubezpieczeni w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych.

² Liczba ubezpieczonych, którzy w zgłoszeniu do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych podali obywatelstwo inne niż polskie.

Najliczniejszą grupą obcokrajowców od wielu lat są obywatele Ukrainy. Na koniec pierwszego półrocza br. było ich ponad 771,2 tys., co stanowiło 66,5% wszystkich obcokrajowców zarejestrowanych w ZUS oraz 4,7% wszystkich ubezpieczonych.

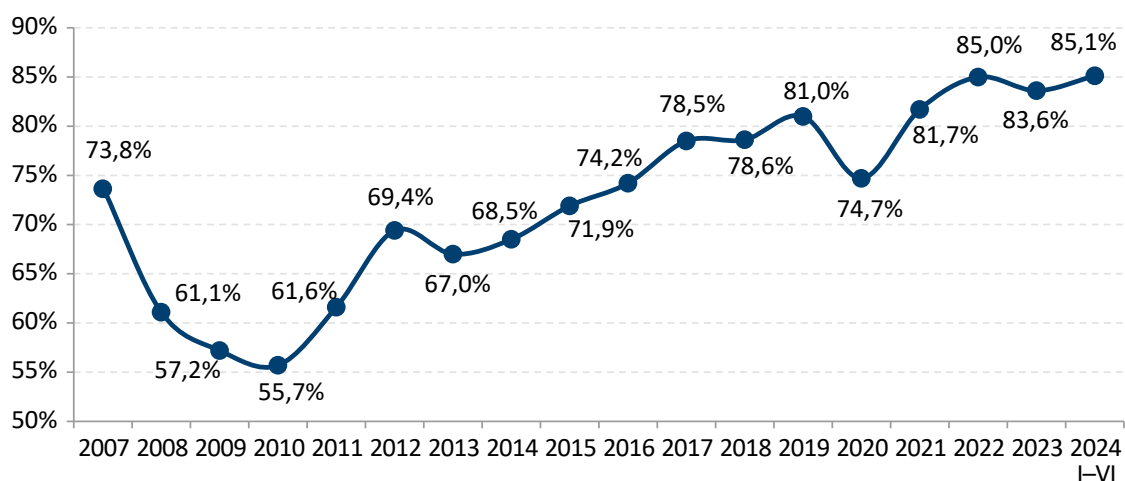
Kolejną dużą grupą obcokrajowców są obywatele Białorusi. Na koniec omawianego okresu w ZUS było zarejestrowanych 134,0 tys. osób z Białorusi – to 11,6% wszystkich ubezpieczonych cudzoziemców. Liczba zarejestrowanych w ZUS obywateli Białorusi wzrosła o 10,1% w stosunku do stanu na koniec czerwca 2023 r.

Wykres 2. Liczba cudzoziemców zarejestrowanych w ZUS (w tys. osób)

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w omawianym okresie pozostawał w dobrej kondycji finansowej, o czym świadczy wysoki poziom wskaźnika pokrycia wydatków wpływami ze składek i ich pochodnych będący miarą zdolności funduszu do wypłaty świadczeń. Wskaźnik ten w drugim kwartale br. wyniósł 84,7%, natomiast w całym pierwszym półroczu br. osiągnął poziom 85,1%.

Wykres 3. Wskaźnik pokrycia wydatków FUS wpływami ze składek i ich pochodnych

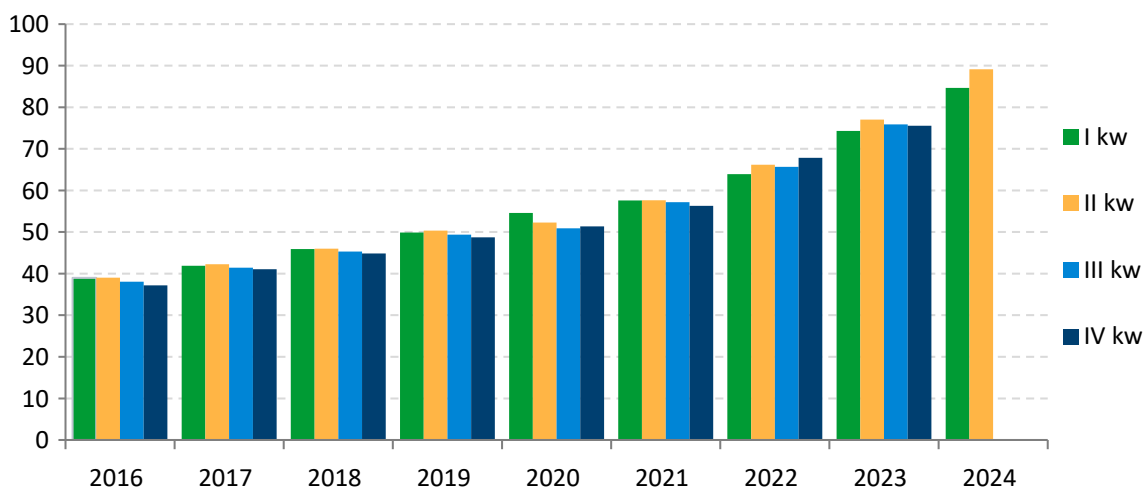

Zestawienie przychodów i kosztów FUS (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie styczeń–czerwiec 2023 r.	Wykonanie styczeń–czerwiec 2024 r.	% r/r
Stan funduszu na początek okresu	9 027 739	10 171 124	112,7
Przychody (przypis)	177 973 569	204 453 349	114,9
Składki na ubezpieczenia społeczne	151 352 394	173 794 972	114,8
Dotacja z budżetu państwa	20 835 884	23 581 179	113,2
Pozostałe, w tym:	5 785 291	7 077 198	122,3
z tytułu reformy OFE	3 590 681	4 793 497	133,5
Koszty, w tym:	175 481 166	203 148 848	115,8
Emerytury i renty	155 009 633	180 036 904	116,1
Pozostałe świadczenia	15 996 252	17 993 852	112,5
Odpis na działalność ZUS	2 585 121	2 911 532	112,6
Część składki na ubezpieczenie emerytalne odprowadzana do FRD	1 710 306	1 977 087	115,6
Prewencje rentowa i wypadkowa	140 963	196 999	139,8
Stan funduszu na koniec okresu	11 520 142	11 475 625	99,6

Największą pozycją przychodów FUS były składki na ubezpieczenia społeczne, których kwota według przypisu w pierwszym półroczu br. wyniosła 173,8 mld zł i była o 14,8% wyższa od osiągniętej w analogicznym okresie 2023 r. Wpływy składek wyniosły 172,2 mld zł i były o 16,0% większe niż rok wcześniej.

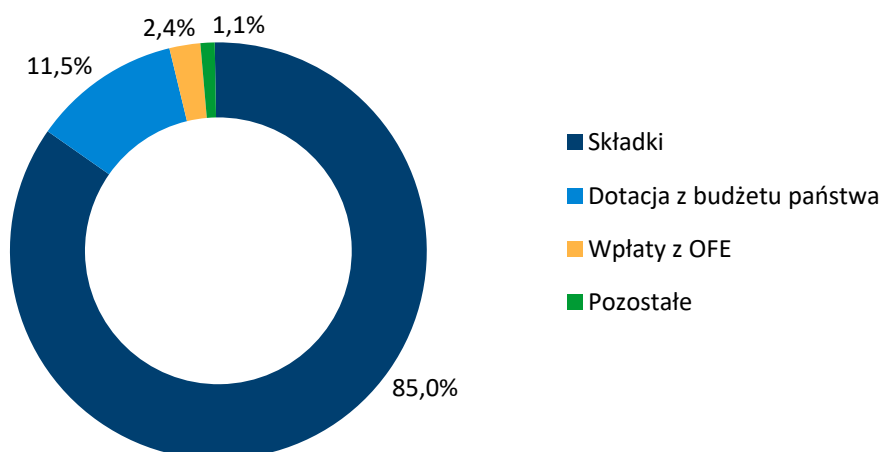
Wykres 4. Przypis składek na ubezpieczenia społeczne (w mld zł)

W okresie styczeń–czerwiec br. fundusz otrzymał dotację z budżetu państwa w kwocie 23,6 mld zł, czyli o 2,7 mld zł większą niż w tym samym okresie 2023 r.

Wpłaty z OFE, tj. środki przekazane do funduszu emerytalnego w związku z ukończeniem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, ukształtowały się na poziomie 4,8 mld zł i były wyższe o 33,5% od przekazanych w analogicznym okresie 2023 r.

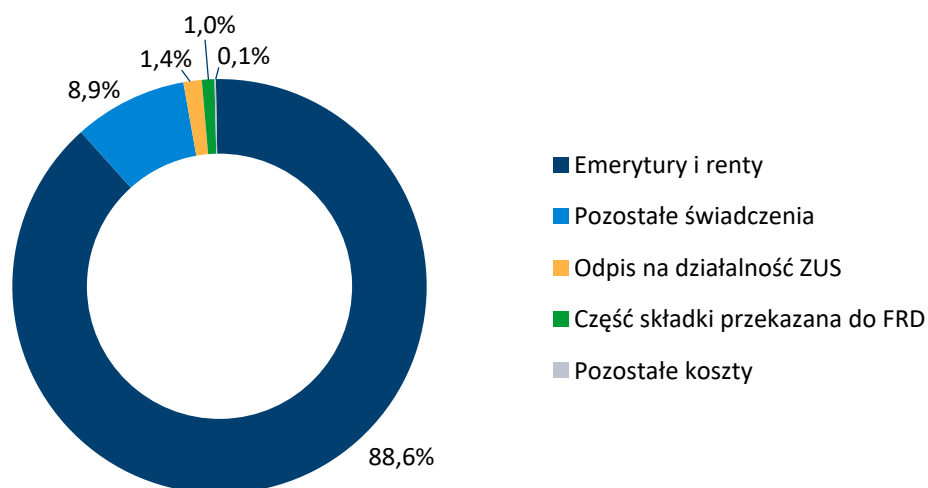
Wykres 5. Struktura przychodów FUS w pierwszym półroczu 2024 r.

Koszty Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosły 203,1 mld zł i były o 27,7 mld zł większe niż w analogicznym okresie 2023 r.

Największą ich pozycją były transfery na rzecz ludności w kwocie 198,0 mld zł, obejmujące świadczenia emerytalno-rentowe oraz pozostałe świadczenia (przede wszystkim zasiłki). Wydatki na emerytury i renty finansowane z FUS wyniosły 180,0 mld zł, tj. o 16,1% więcej niż przed rokiem.

Wykres 6. Struktura kosztów FUS w pierwszym półroczu 2024 r.

Przeciętna wypłata emerytury i renty w pierwszym półroczu br. wyniosła 3653,67 zł³ i była wyższa od wypłacanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 14,8%.

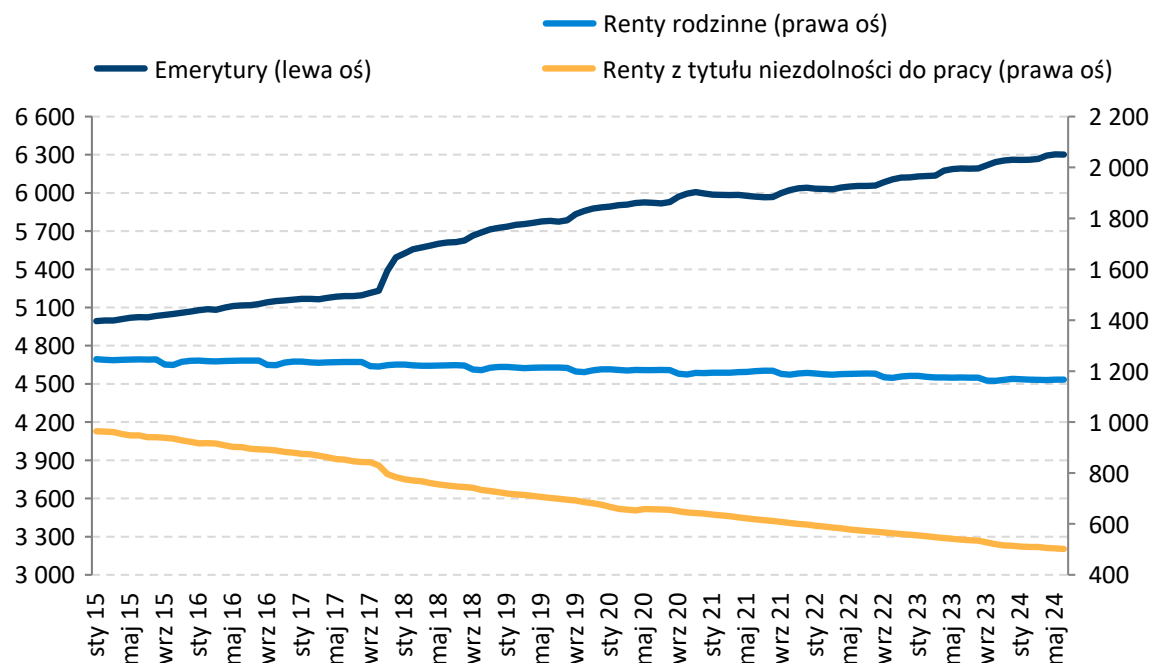
Informacja o przeciętnej wysokości świadczeń wypłacanych z FUS

Wyszczególnienie	Wykonanie styczeń–czerwiec 2023 r.	Wykonanie styczeń–czerwiec 2024 r.	% r/r
Emerytury	3301,89 zł	3779,99 zł	114,5
Renty rodzinne	2870,50 zł	3296,02 zł	114,8
Renty z tytułu niezdolności do pracy	2493,19 zł	2911,63 zł	116,8

W pierwszym półroczu 2024 roku wypłacono przeciętnie miesięcznie 7 954,0 tys. świadczeń emerytalno-rentowych, tj. o 72,3 tys. więcej niż w analogicznym okresie 2023 r., z tego:

- 6 280,6 tys. emerytur – o 121,8 tys. więcej niż w analogicznym okresie 2023 r.;
- 1 166,4 tys. rent rodzinnych, czyli o 10,1 tys. mniej niż w analogicznym okresie 2023 r.;
- 507,0 tys. rent z tytułu niezdolności do pracy, co oznacza spadek o 39,4 tys. w stosunku do pierwszego półrocza 2023 r.

Wykres 7. Liczba świadczeń emerytalno-rentowych (w tys.)

³ Przeciętne liczby świadczeń oraz ich wysokości podajemy bez wypłat świadczeń realizowanych na mocy umów międzynarodowych oraz bez wypłat emerytur i rent osobom posiadającym także prawo do świadczenia rolniczego.

Informacja o emeryturach i rentach z FUS przyznanych w pierwszym półroczu 2024 r.

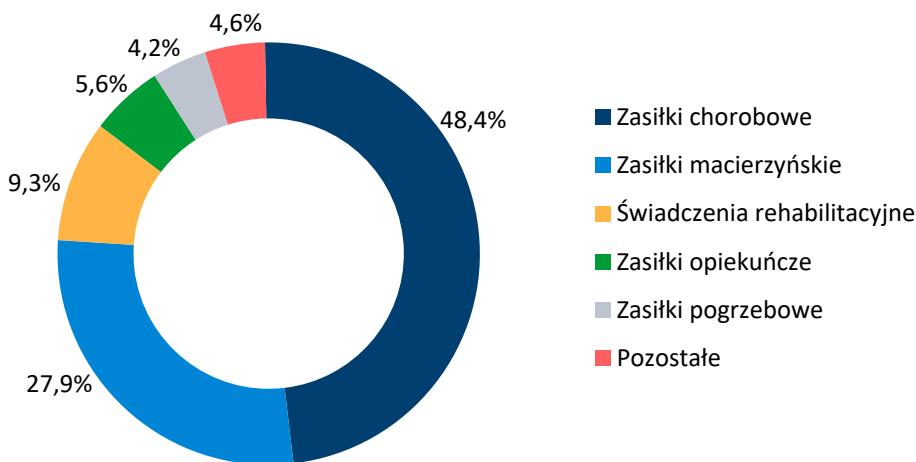
Wyszczególnienie	Liczba nowo przyznanych świadczeń*	Przeciętna wysokość nowo przyznanego świadczenia**
Emerytury	145,7 tys.	3725,84 zł
Renty rodzinne	13,9 tys.	3067,28 zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy	22,2 tys.	2538,19 zł

* Dotyczy osób, którym przyznano świadczenie po raz pierwszy, i które podjęły jego wypłatę w stałym miesięcznym terminie płatności.

** Przeciętna wysokość świadczenia z momentu przyznania łącznie z kwotą dodatku pielęgnacyjnego, a w przypadku renty rodzinnej także dodatku dla sieroty zupełnej, bez wyrównań. W przypadku pobierania emerytury okresowej – łącznie z kwotą tej emerytury.

Pozostałe świadczenia wypłacone z FUS w okresie styczeń–czerwiec 2024 r. wyniosły niemal 18,0 mld zł i były wyższe o 12,5% w porównaniu do analogicznego okresu 2023 r.

Wykres 8. Struktura wydatków na pozostałe świadczenia

Największy udział (48,4%) w wydatkach na pozostałe świadczenia miały wypłaty zasiłków chorobowych, których kwota w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosła 8 706,9 mln zł i była wyższa o 14,5% w stosunku do pierwszego półrocza poprzedniego roku, co było konsekwencją wzrostu przeciętnej dziennej wysokości zasiłku o 15,0%.

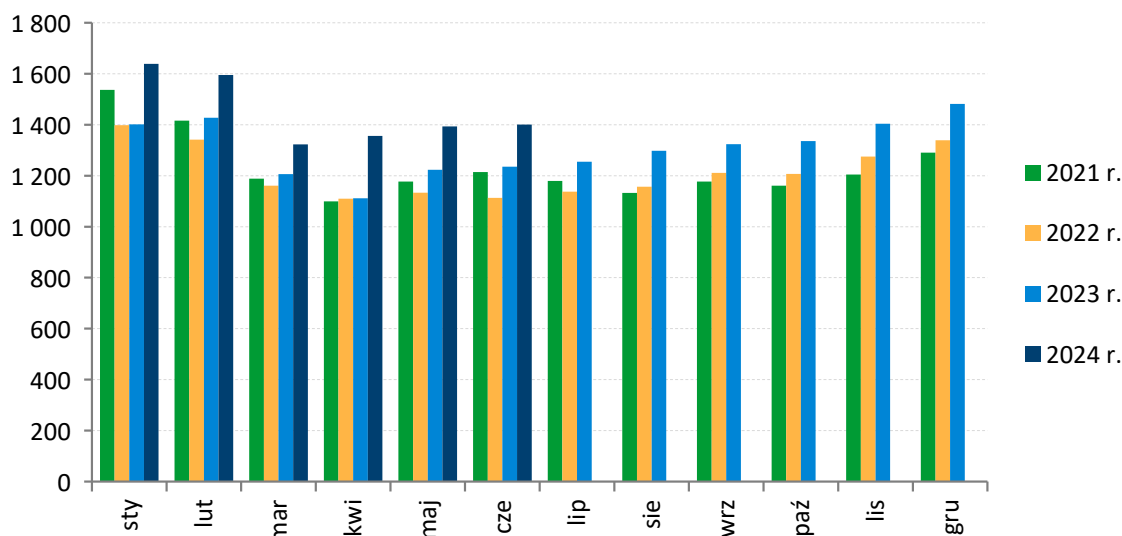
Wydatki na zasiłki macierzyńskie wyniosły 5 015,2 mln zł i wzrosły o 8,8% w stosunku do analogicznego okresu 2023 r. Przeciętna dzienna wysokość zasiłku macierzyńskiego wzrosła o 17,3%, natomiast liczba dni, w których pobierano zasiłki macierzyńskie, była niższa o 7,2%.

Wydatki na świadczenia rehabilitacyjne wyniosły 1 680,9 mln zł i były wyższe o 16,5% od wydatków poniesionych na te świadczenia w pierwszym półroczu 2023 r. Było to spowodowane wzrostem przeciętnej wysokości świadczenia o 15,4%.

Wydatki na zasiłki opiekuńcze wyniosły 1 014,0 mln zł, co oznacza wzrost o 3,0% w stosunku do poniesionych analogicznym okresie ubiegłego roku. Przeciętna dzienna wysokość zasiłku opiekuńczego wzrosła o 14,2%, natomiast liczba dni zasiłkowych była niższa o 9,8%.

Kwota wydatków na zasiłki pogrzebowe wyniosła 752,5 mln zł i była niższa o 2,3% w stosunku do pierwszego półrocza poprzedniego roku. W okresie styczeń–czerwiec br. wypłacono 188,2 tys. zasiłków pogrzebowych, tj. o 4,4 tys. mniej niż rok wcześniej.

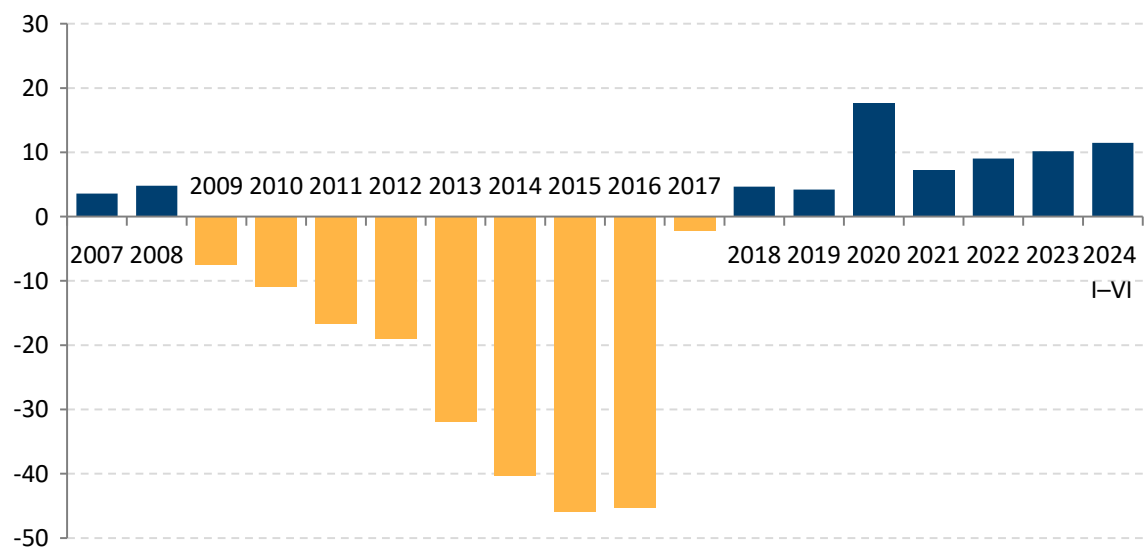
Wykres 9. Wydatki na zasiłki chorobowe (w mln zł)

Część składki na ubezpieczenie emerytalne, która jest odprowadzana do FRD, w pierwszym półroczu br. wyniosła 2,0 mld zł i była wyższa od odprowadzonej rok wcześniej o 15,6%.

Na koniec czerwca 2024 r. stan funduszu wyniósł 11,5 mld zł, przy czym środki pieniężne to 2,8 mld zł. Należy podkreślić, że fundusz nie posiadał żadnych zobowiązań z tytułu pożyczek z budżetu państwa, jak również z tytułu kredytów.

Wykres 10. Stan FUS na koniec okresu (w mld zł)

www.zus.pl/e-wizyta

X @zus_pl

linkedin.com/company/zus-pl

www.zus.pl

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH